

# І КВІТНЕЮЧУЮ БЕЛАРУСЬ

Перад навукоўцамі Нацыянальнай акадэміі навук і кіраўніцтвам яе, іншых устаноў стаіць па-сапраўднаму маштабны і адказныя задачы. У перспектыве трэба забяспечыць атрыманне новых ведаў сусветнага ўзроўню. Перш за ўсё ў галіне распрацоўкі і стварэння прылад новага пакалення, біяродных біядатчыкаў і сэнсараў, робатаў і штурчанага інтэлекту. А таксама больш дынамічна развіваць тыя напрамкі, дзе ў нас ёсць добры навукова-тэхнічны зачын, заснаваны на распрацоўках айчынных вучоных у сферы электронікі, нанаматэрыялаў, фатонікі, мікрабіялогіі, тонкай хіміі, вытворчасці лазерных крыніц.

Неабходна развіць рынак навукова-тэхнічнай прадукцыі за кошт спрашчэння ўмоў камерцыялізацыі вынікаў навукова-тэхнічнай дзейнасці, якія належаць дзяржаве, гарантаванага забеспячэння аховы, абароны і кіравання аб'ектамі інтэлектуальнай уласнасці на ўнутраным і міжнародным рынках.

Па прыярытэтных для краіны напрамках праз дзесяці гадоў мы павінны ўвайсці ў лік краін-лідараў.

Перадарадная задача — павышэнне долі высокатэхналагічнай і сярэднятэхнічнай вытворчасці. Неабходна наблізіцца да паказчыкаў вядучых краін свету: давесці высокатэхналагічны сектар да 5 працэнтаў і сярэднятэхнічны да 50 працэнтаў у структуры эканомікі.

Але гэта не азначае адмовы ад развіцця традыцыйных галін, якія з'яўляюцца стратэгічна значымі для краіны. Напрыклад, ад вытворчасці харчовых прадуктаў, сельскай гаспадаркі, вытворчасці нафтапрадуктаў і іншага.

Высокапрадукцыйны і навацыйны сегмент павінен стаць магутным лакаматывам, які цягне за сабой уздым базавых галін — металургію, машынабудаванне, хімію, радыёэлектронную, лёгкую прамысловасць. Тым самым гэтыя прадпрыемствы атрымаюць імпульс для абнаўлення тэхналагічнай базы, забяспечыць новыя высокапрадукцыйныя і высокаапатныя працоўныя месцы.

Я вось гэта ўсё кажу, а многім здаецца, што занедаг мударгеліста. Ды не, я ўсё скажу, выверыўшы кожнае слова на прадмет — мы гэта можам ці не, у нас ёсць зачын для гэтага, людзі наогул гэта разумеюць, умеюць рабіць? І разумеюць, і умеюць! І гэта мы зробім абавязкова, следам развіваючы тое, што мы традыцыяна развіваем.

(Апладысменты.)

Важным пытаннем з'яўляецца правядзенне скаардынаванай навукова-тэхнічнай стратэгіі з партнёрамі Еўразійскага эканамічнага саюза. На хале, ёсць праблемы.

У апошнія гады і Расіі, і Казахстан стварылі шэраг вытворчасцяў, аналагічных тым, што ёсць у Беларусі. Хоча дамаўляліся не пра гэта. Па сутнасці, такія дублюючыя вытворчасці ствараюць залішні ціск на агульным рынку нашых краін. Прадпрыемствы вымушаны канкурыраваць паміж сабой, у той час як стратэгічна больш правільна, наадварот, узмацніць спецыялізацыю на асобных сегментах і развіваць кааперацыйныя сувязі. Навошта марнаваць рэсурсы, якіх і так мала, на стварэнне таго, што ўжо ёсць, нават калі гэтых рэсурсаў было б шмат? Бо вытворчасць — гэта яшчэ і навуковая, канструктарская школа, сістэма падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў. І ўсё гэта — каласальныя выдаткі.

Ураду і ўпаўнаважаным службовым асобам неабходна больш актыўна вырашаць пытанні ў статутных органах Еўразійскага эканамічнага саюза.

Наогул, Андрэй Уладзіміравіч Кабякоў, у хуткім часе трэба глядзець на нашых работнікаў у гэтай камісіі. Мне здаецца, яны знайшлі там прыбытковыя для сябе месца і ціхенька сядзяць як мышы пад венікам. Трэба іх паварушыць.

Мэта нзмненная і зразумелая — мы павінны стварыць пайнавартасны агульны рынак без выключэнняў і абмежаванняў.

Мы гатовыя з партнёрамі па ЕАЭС паглыбляць кааперацыйныя сувязі, развіваць спецыялізацыю, сумесна працоўнае прадукцыю на далёкіх рынках, а з Расійскай Федэрацыяй стварыць вытворчасці — фінішныя тэхналагічныя перадачы, якія выкарыстоўваюць расійскую сыравіну і паўфабрыкаты і якія арыентаваны на ёмісты рынак Еўрапейскага саюза. Гэта моцны быць нафтапрадукты, хімічныя валокны і ніткі, а таксама прадукцыя металургіі.

На індыйнай сустрэчы ў Астане Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі прапанаваў краінам ЕАЭС удзельнічаць у расійскіх праграмах. Вельмі добрае, правільнае і нацэлена на вынік рашэнне, і трэба актыўна гэтым карыстацца.

Мы намерзілі рэалізаваць у 2016—2020 гадах маштабныя навукова-тэхнічныя практы. Сярод самых важных — стварэнне новай сістэмы спадарожнікавай сувязі, развіццё сістэмы дыстанцыйнага надзірання Ямлі, развіццё біятэхналагічнай галіны на аснове дасягненняў тонкай хіміі, генетыкі, тэхналогіі ствалення клетак, навуковае суправаджэнне атамнай энергетыкі.

Сёння прапавідаецца змяніць падыход да ўкаранення інавацый у рэальным сектары эканомікі.

Перад буйнымі арганізацыямі аб'яднанымі і навуковымі арганізацыямі стаіць канкрэтную задачу стварыць навуковыя цэнтры па распрацоўцы новых матэрыялаў — гатункаў сталі (БМЗ), кампазітных матэрыялаў («Белнафтахім» і Мінбудархітэктуры), асартмента драўняна-плітнай прадукцыі («Беллеспа-пераларам») і іншыя.

Па стратэгічна значных для нас галін мы павінны наблізіцца да сусветнага ўзроўню. Спыняюся на канкрэтных задачах, якія стаіць перад галінамі.

У нафтахімічнай галіны першачарговай задачай з'яўляецца нарошчванне выпуску тавараў з высокай дададзенай вартасцю, такіх як канструкцыйныя матэрыялы для машынабудавання, аддзелчаныя, хімічныя ніткі, іншая канкурэнтна-здольная гатовая прадукцыя найвышэйшай перапрацоўкі.

Асабліва ўвага будзе нададзена прамысловому асваенню Петрыкаўскага радовішча калійных соляў, павелічэнню

магутнасцяў па выпуску калійных угнаенняў. Рэалізацыя праякта дасць магчымасць стварыць звыш двух тысяч працоўных месцаў у Палескім рэгіёне.

Вялікае значэнне набудзе развіццё айчыннага машына- і станкабудавання. Без яго мы будзем вымушаны і надалей пераважна закупляць замежныя сродкі вытворчасці, а значыць — залежаць ад такога імпарту.

У транспартным машынабудаванні інвестыцыйныя рэсурсы з дзяржаўнай падтрымкай будуць канцэнтраваны на буйных прарыўных праектах, такіх як арганізацыя вытворчасці легкавых аўтамабіляў «Джылі», стварэнне магутнасцяў і пашырэнне вытворчасці кар'ерных самазвалаў БелАЗ, мадэрнізацыя вытворчасці МАЗ, аўтакампанентаў.

Будзе сфарміраваны новы прамысловы комплекс для вытворчасці складанай медыцынскай тэхнікі: рэнтген-апаратаў, хімічных і электронна-аптычных аналізатараў.

Трэба будзе сфарміраваць высокатэхналагічны сектар шляхам паскоранага развіцця фармацэўтыкі і біятэхналагічных вытворчасцяў. Рынак легкавых сродкаў ЕАЭС велізарны — 20 мільярдаў долараў ЗША. Большая частка нават самых простых легкаў на ім — імпарт з трэціх краін. Нам патрэбны эфектыўныя, беспечныя, якасныя легкавыя сродкі.

Трэба будзе распрацаваць больш за 80 новых высокакэфектыўных прэпаратаў, у тым ліку тых, якія займаюць значную долю ў імпарце, і нарасціць экспарт не менш як да 40 працэнтаў ад агульнага аб'ёму вытворчасці.

Дынамічнае развіццё атрымала энергетычны комплекс краіны.

У 2018–2020 гадах пачнуць працаваць абодва блокі Беларускай АЭС. Будзе створана калія двух тысяч новых працоўных месцаў.

Гэта крок да патанення энергараэсурсаў, а значыць — база павышэння канкурэнтназдольнасці ўсіх сектараў эканомікі: прамысловасці, транспарту, сферы паслуг.

Беларусі неабходна выкарыстаць перавагі ядзернай энергетыкі для фарміравання вакол атамнай станцыі кластара энергаёмістых вытворчасцяў. Трэба стварыць умовы для пераходу ад выкарыстання прадпрыемстваў і грамадзянам прыродных рэсурсаў, напрыклад газу і нафты, на паравульна-недрагую электраэнергію.

Растлумачваю тым, хто не зразумеў і слухае нас: электраэнергія ў краіне будзе шмат з уводам атамнай электрастанцыі. Мы ўсё заклапочаныя, некаторыя нашы так званыя ўнутраныя партнёры і крытыкі пакуюцца і галасюць, што ў нас лішак электраэнергіі будзе, а купляць яе нібыта няма каму... Купляць, калі прапануем якасны прадукт па нармальнай цане.

Але не ў гэтым справа. Сёння трэба змяніць тое, чаго ў нас не хапае (газ, нафту і гэтак далей), на электрычнасць. Што, сёння нельга? Сёння увесь свет рухаецца, як я скажу, да зялёных тэхналогій, да зялёнай эканомікі. Сёння па электрамабілі ўжо ў Амерыцы і іншых краінах у чарзе стаіць!

Таму трэба сёння рыхтаваць нашу эканоміку і людзей да таго, што ў нас будзе шмат электраэнергіі і электрычнасці.

І паціху, спакойна пераводзіць іх на тое, каб сталі не газавыя пліты ў дамах, а электра. Рабіць іх вельмі эфектыўнымі.

У свеце ўжо навучыліся іх рабіць. Трэба, каб мы паступова прывыклі да электрамабіля. Трэба, каб станкі працавалі і іншыя сродкі вытворчасці на электрычнасці ўсё больш і больш.

Вось да чаго трэба сёння імкнуцца. І ніколі не будзе нічога лішняга. Па-гаспадарску з усім разбяромся.

(Апладысменты.)

Шмат размоў пра бяспеку, шмат неабгрунтаванай крытыкі ў наш адрас у сувязі з будаўніцтвам атамнай электрастанцыі. Прама заяўляю: да нас прэтэнзій з боку ўпаўнаважаных міжнародных арганізацый (МАГАТЭ) у частцы выканання ўсіх нормаў і патрабаванняў ніякіх няма. Няма ніякіх прэтэнзій!

Яна, гэта вялікая канкурэнцыя. Па-будаваўшы атамную станцыю, мы робім велізарны скачок наперад. І натуральна, мы будзем больш канкурэнтназдольныя. Таму нас пачынаюць сёння «нахіляць». Народ павінен гэта ведаць. Мы гэта ведаем і на калені не станем. Мы пабудуем тое, што намерзілі.

(Апладысменты.)

Важная стратэгічная задача стаіць у сферы транспарту па развіцці транспартнай і лагістычнай інфраструктуры. Варта павялічыць хуткасць чыгуначных перавозак, палепшыць камунікацыі з бліжэйшымі партамі, стварыць аўтаматызаваныя склады і перавалачныя пункты.

Гэта неабходна для наладжвання апэратыўных і гнуткіх кааперацыйных паставак з міжнароднымі кампаніямі, змяшчэння запасаў матэрыялаў і камплектуемых на камі прадпрыемствах.

Мэтагодна являюцца да пытання аб больш актыўным выкарыстанні нетраў.

Чакаю комплекснай стратэгіі ўрада ў гэтай сферы.

Прызначачы міністра новага — і ву-чонага, і чалавека ад яямлі — яму была пастаўлена задача: знайсці тое ў нашай матушча-ямлі, пра што цяжка нават сёння ўявіць. Дакажыце, што там, у яямлі, гэтага няма. Пакуль ніхто гэта не даказаў. Значыць, пакладзіце на стол планы распрацовак найноўшых карысных выкапняў у Беларусі. Яны або будуць, або іх там не будзе. Ніхто не скажаў, што не. Значыць, так. Шукайце.

(Апладысменты.)

У краіне маецца магутны комплекс па разведцы нетраў. Назапашаны найбгацейшы вопыт геаагаразведкі і асваення радовішчаў. Як выкарыстоўваць гэты патэнцыял на знешніх рынках, павінна быць адлюстравана ў стратэгіі.

Трэба выходзіць на новыя рынкі, прапаноўваць патэнцыйным замежным партнёрам нашы паслугі. Так, цяпер у дабыванні галіне спад ва ўсім свеце, але варта дзейнічаць на апрадэжжанне, за-гадзя вывучыць перспектывы развіцця дабывчы і выйсці да замежных партнёраў з прапановамі, па якіх будзем нават працаваць хай праз некалькі гадоў.

Больш актыўна выкарыстоўвайце патэнцыял вытворчага аб'яднання «Беларусьнафта», інстытута «Белгорхімпрад», НПЦ па геалогіі. Бо ёсць яшчэ краіны, якія «сядзяць» на радовішчах, але самі здабываць не умеюць. Мы павінны канвертаваць свой напавяваны гадамі вопыт геаагаразведкі і здабычы ў валюту.

Прыток інвестыцыйных рэсурсаў высокіх тэхналогій дасць магчымасць узняць на новы ўзровень усе галіны нашай эканомікі.

Другі ключавы прыярытэт — заня-тасць насельніцтва.

Мы аб інвестыцыях казалі, а зараз — аб занятасці.

Удасканаленне структуры эканомікі непазбежна вядзе да вызвалення залішніх колькасцей работнікаў. Каб не дапусціць рэзкага скачка беспрацоўя, трэба прыняць папярэдзячыя меры.

Палепшыць працу службаў занятасці, наладзіць перападрыхтоўку спецыялістаў, спрасціць умовы пераходу рабочай сілы паміж рэгіёнамі і галінамі. І галоўнае — новыя працоўныя месцы, высокапрадукцыйныя. Іх за п'яцігоддзе трэба стварыць больш за 250 тысяч.

Для гэтага трэба здзейсніць канкурэнтназдольныя фінансавыя механізмы. Праз нашы банкі адкрываецца доступ да фінансавых інструментаў і рынку Еўрасаюза, сродкаў міжнародных фінансавых арганізацый. Айчыннымі банкамі можа быць прадстаўлена прыватнаму бізнесу парадку мільярд долараў кітайскіх крэдытаў ужо цяпер.

Найважнейшы інструмент не толькі самазатанцыі, але і творчай рэалізацыі насельніцтва — развіццё малага і сярэдняга бізнесу. Пераходзіць у бізнес, людзі змогуць забяспечваць сябе і свае сем'і, а таксама працаўладкаваць двух-трох чалавек. Сферы прыкладання намаганняў трэ неабмежаваныя, усё залежыць ад жаданняў і магчымасцяў людзей ствараць сваю справу. Найбольш прывабны выглядзяць сфера бытавых паслуг, гандаль, індывідуальная вытворчасць.

Разнаўвоненне дзелавой ініцыятывы павінна стаць рухальнай сілай для аднаўлення эканамічнага росту і стварэння новых працоўных месцаў.

Робота ўрада павінна востройвацца на такіх простых прынцыпах, які роўнасць для ўсёй формай уласнасці, садзейнічанне развіццю прадпрымальніцтва і дзелавой актыўнасці, ліквідацыя таго, што гэтакму перашкаджае.

Пеш за ўсё неабходна спрашчаць і паскарца ўцвяжэнне дзяржаўнай маёмасці, якая нефэфектыўна выкарыстоўваецца, у эканамічны абарот, пашыраць магчымасці для арэнды аб'ектаў дзярж-уласнасці, удасканальваць падатковае адміністраванне. Парадак выплаты падаткаў павінен быць як мага больш простым, каб любы прадпрымальнік-па-

рагу іншых тавараў менавіта на нашых традыцыйных рынках збыту.

Таму першачарговая задача — выхад на новыя знешнія рынкі і ўзмацненне пазіцый на традыцыйных.

Для гэтага знешнеэканамічная стра-тэгія краіны будзе накіравана на ўста-ляванне ўзаемавыгадных сувязяў як на Усходзе, так і на Захадзе і Поўдні.

Пеш за ўсё нам неабходна максі-мальна выкарыстоўваць перавагі інтэ-грацыйных праектаў, створаных на пост-савецкай прасторы па нашай ініцыяты-ве і пры актыўным удзеле. — Саюзнай дзяржавай Беларусі і Расіі, Еўразійскага эканамічнага саюза, Садружжасці Неза-лежных Дзяржаў.

Пры ўсіх аб'ектывных цяжкасцях, звязаных з сітуацыяй на гэтых рынках, мы павінны разумець, што замежным інве-старам мы цікавыя, і не ў апошнюю чар-гу дзякуючы таму, што ў нас ёсць вольны доступ да гэтых рынкаў. А гэта дэцые пацэдзясць мільёнаў чалавек.

Таму нам ні ў якім разе нельга сыхо-дзіць з Еўразійскага рэгіёна і страчваць перавагі ў рабоце з нашымі найбліжэй-шымі суседзямі і саюзнікамі.

Магчымасці для ўмацавання тут бе-ларускіх пазіцый ёсць, імі трэба карыс-тацца!

Пеш год работы Еўразійскага экана-мічнага саюза быў няпростым. Нягледзя-чы на гэта, у перыяд нашай старшынства ў органах саюза зроблена нямала.

Ёсць адчувальны зрух у фарміраван-ні ўзгодненай прамысловай палітыкі, лі-бералізацыі рынку транспартных паслуг, развіцці экспарту, стварэнні агульнага рынку легкавых сродкаў і медыцынскіх вы-рабаў. Закладзены асновы фарміравання агульнага рынку нафты і газу.

Вядома, нам трэба будзе яшчэ шмат чаго зрабіць для зняцця ўсіх бар'ераў унутры саюза. У гэтым п'яцігоддзі мы павінны дамагчыся практычнай рэлі-зацыі дамоўленасцяў, а таксама істотна прасунуцца наперад у ліквідацыі пакі-нутых выключэнняў і абмежаванняў ва ўзаемным гандлі.

Інтэграцыйныя працэсы па постса-вевцай прасторы Садружжасці Неза-лежных Дзяржаў цяпер перажываюць складаныя часы.

Падзяляючы думку аб безумоўнай не-абходнасці мадэрнізацыі Садружжасці, мы лічым мэтазгодным захаваць яе як міжнародную арганізацыю. СНД ні ў якім меры не вычарпала сваіх магчымасцяў. Задача — узмацніць эканамічнае ўзае-мдзеянне і зрабіць Садружжасць больш прываюнай для дзяржаў-удзельніц.

Рэальна ацэняваючы патэнцыял традыцыйных рынкаў, мы прыходзім да высновы пра важнасць больш значнай прысутнасці беларускіх тавараў і паслуг у Еўропе, Азіі, Амерыцы, Афрыцы.

Каб дынамічна развівацца, неабход-ныя нармальныя адносіны з Еўрапейскім

Дарчы, заўтра ў мяне перамовы з кі-раўніком Кітайскай Народнай Рэспублікі Сі Цзіньпінам.

Нядаўні запуск беларускага спада-рожніка з кітайскага касмадрома «Сі-чан» і стварэнне сучасных абаронных сістэм вывелі на новую вышыню наша тэхналагічнае супрацоўніцтва. Неаб-ходна, каб інавацыйны і інвестыцыйны складнікі ў найбліжэйшай будучыні вы-значалі характар узаемаадносін з вялікім Кітаем.

Таму сёння вельмі важна генеравачы бізнес-ідэі, прадуманыя, пралічаныя з улікам рэальі рынку, інвестыцыйныя практы, якія варта прыцягваць кітай-скіх інвестараў.

Нягледзячы на пўзныя лагістычныя складанасці па амерыканскім кантынен-це, мы павінны ўважліва і на новыя для нас рынкі Перу, Чылі, Уругвая, Нікарагуа, Калумбіі, Мексікі. І для гэтага зроблена ўжо нямала.

Перспектыўным напрамкам з'яўляец-ца нарошчванне экспарту паслуг у кра-іны Лацінскай Амерыкі — будаўнічых, геаагаразведчых, нафтаздабывных і іншых.

Актыўнае супрацоўніцтва з Афрыкай галоўным чынам за кошт фар-міравання надзейных каналаў прасоў-вання беларускй прадукцыі.

Задача сённяшняга дня — надаць росту нашага экспарту ў Афрыку ўстой-лівы характар.

Нельга забываць, што на знешніх рынках вельмі жорстка канкурэнцыя, сапраўдныя гандлёвыя войны і бітвы за кожную таварную пазіцыю з ухываннем, як я ўжо казаў, шырокага арсэнала срод-каў — ад заагараджальных мытных бар'ераў, праз цэнавыя маневры, да прымя-нення зброі.

Таму і нам трэба быць у поўным уз-браенні. Паспех гарантаваны толькі пры ўмове павышэння якасці прадукцыі, якая пастаўляецца, зніжэння яе сабекошту, забеспячэння пайнавартаснага перад-і постпродажнага абслугоўвання на ўзроў-ні самых лепшых сусветных практык.

Калі мы хочам паспяхова канкурыра-ваць, неабходны комплекс мер садзейні-чання нацыянальным экспартёрам. Гэта-му паслужыць Нацыянальная праграма падтрымкі і развіцця экспарту Беларусі на 2016 — 2020 гады.

Будуць створаны спецыялізаваныя агенствы па прасоўванні экспарту, якое ажыццяўляецца суб'ектамі малага і сяр-рэдняга прадпрымальніцтва. Наладжаны ўдзел бізнес-супольнасці ў фарміраванні знешнеэканамічнай палітыкі. Удаскана-лена нацыянальная сістэма экспартнага фінансавання. Запраце адзіны партал знешнегандлёвай дзейнасці.

Для кардынальнага спрашчэння і паліячэння працэдур экспартнага крэ-дытавання ў краіне на базе Банка раз-віцця будзе створана спецыялізаванае

найбольш эфектыўных метадаў і зніжэн-ня выдаткаў, і аптымізацыі кіравання, і росту канкурэнтназдольнасці.

(Апладысменты.)

Наступны, пяты прыярытэт — наша моладзь.

Ён вызначаны не выпадкова. Ма-тыяваная, адукаваная, актыўная мо-ладзь — гэта, па сутнасці, стратэгічны рэсурс развіцця краіны, любой краіны. Бо ад таго, якую змену мы выхаваем, наколькі падрыхтуем да самастойнага жыцця, залежыць будучыня дзяржавы, прагрэс ці дэградацыя грамадства.

Рэалізацыя гэтага прыярытэту пра-дугледжвае адукацыю і прафесійнае станаўленне моладзі, фарміраванне канструктыўнай грамадзянскай пазіцыі, выхаванне патрыятызму, уцягванне ў канкрэтныя справы па ўмацаванні дзяр-жавы, абароне яе рубяжоў, забеспячэн-ню спакою і парадку ў грамадстве.

Амаладжэнне кадравага складу кі-раўнікоў, стварэнне ўмоў для праўлен-ня здольнасцяў маладога пакалення з'яўляюцца найважнейшым напрамкам арганізацыйнай і ідэалагічнай працы Ад-міністрацыі Прэзідэнта і ўсёй вертыкалі ўлады.

Неабходна прадужыць работу па ўдасканаленні сістэмы падтрымкі адор-най, таленавітай і якая валодае лі-дарскімі якасцямі моладзі, расккрыцця яе творчага патэнцыялу.

Асаблівым напрамкам маладзёжнай палітыкі стане актыўнае ўцягванне сту-дэнтаў у навуку. Мэта — сфарміраваць новы пакаленне даследчыкаў.

Больш увагі варта надаць фарміра-ванню павягі да сямейных каштоўнас-цяў. Падтрымка маладых сем'яў заўсе-дзі была і застанецца адной з галоўных клопатаў дзяржавы.

Бо калі моладзь мае добрыя быта-выя ўмовы, яна імкнецца стварыць сваю сям'ю, мець дзяцей, значыць, узрасце гарантыя замацавання на месцах.

Органам дзяржкіравання, буйным прадпрыемствам, бізнесу неабходна актыўна ўключача ў адбор і прасоў-ванне таленавітых маладых людзей. Выхоўваць кадры, пачынаючы з БВУ, а і та школы, прапаноўваць навучаль-ныя праграмы, стажыроўкі, практыку на прадпрыемствах. Старацца зацікавіць чалавека прафесіяй. Гэта дазволіць вырасці годную змену і забяспечыць ўзрэнню будучыню краіны.

Далейшае развіццё атрымаюць ва-ланцёрскі і студатрадыцыйскі рухі.

Цэнтральную ролю ва ўсёй гэтай маштабнай працы павінна адгрыцаць на-ша вядучая маладзёжная арганізацыя — Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі.

Не магу не адзначыць важнай ролі моладзі як самай актыўнай і творчай часткі грамадства. Менавіта ёй трэба будзе вырашаць асноўныя задачы са-цыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі ў перспектыве.

Таму найважнейшая мэта пятага пры-ярытэту — сфарміраваць ініцыятыўнае, правітавае, грамаднае і культурнае пака-ленне, адказнае за свой лёс і лёс сваёй Радзімы.

(Апладысменты.)

## 3. АБ РЭГІЯНАЛЬНЫМ РАЗВІЦЦІ

Сяло, малая і сярэдняя гарады — ас-нова краіны. Мы заўсёды прытрымлі-валіся прынцыпу: у любым месцы Бе-ларусі кожнаму чалавеку павінна быць аднолькава камфортна. Не павінна быць разрыву паміж горадамі і вёскай, паміж сталіцай і рэгіёнам. Усе нашы тэрыторыі павінны развівацца раўнамерна. А тым, каму аб'ектыўна цяжэй, павінна аказва-цца падтрымка і дапамога.